

NOTA DE FUNDAMENTARE

privind necesitatea, oportunitatea, potențialul economic și populația deservită prin realizarea proiectului „Dezvoltarea infrastructurii edilitare, de tip apă și apă uzată în zonele urbane funcționale ale municipiului Bistrița” din cadrul Planului Național de Redresare și Reziliență

Începând cu anul 2007, sectorul de apă și apă uzată din România a fost reorganizat prin demararea unui proces de regionalizare, care a constat în concentrarea funcționării serviciilor pentru autorități locale dintr-o arie geografică definită în cadrul unui bazin hidrografic și/sau în cadrul granițelor administrative (municipii, județ). Ca urmare a procesului de regionalizare, au fost înființați 43 de Operatori Regionali, furnizând apă pentru aproximativ jumătate din populația țării. Acest proces de reorganizare a sectorului a adus un real progres în furnizarea serviciilor, foarte multe localități fiind deservite într-o perioadă relativ scurtă. Cu toate acestea, România înregistrează întârzieri în atingerea obiectivelor Tratatului de Aderare la UE.

Asigurarea conectării populației la servicii de apă și canalizare în conformitate cu directivele Uniunii Europene a pus presiune pe nevoia de pregătire și implementare de investiții majore în sector. În acest context, România ar trebuie să își dubleze sau tripleze capacitatea sa de investiții în perioada următoare, ceea ce reprezintă o mare provocare din punct de vedere logistic, financiar, economic și administrativ.

Investiția propusă contribuie la respectarea principiului 20 al Pilonului European al Drepturilor Sociale prin faptul că se va asigura accesul la serviciile de utilități de bază, cum ar fi apă potabilă curată și de înaltă calitate și salubritate/canalizare. În urma acestei investiții vor scădea costurile suplimentare pentru locuințe, se vor îmbunătăți condițiile de viață, iar starea de sănătate precum și standardele de igienă a populației la nivelul localităților beneficiare se vor îmbunătăți considerabil.

De asemenea realizarea proiectului va avea un impact semnificativ asupra femeilor din zonele beneficiare. În corespundere cu ținta 6.2 din Strategia de Dezvoltare Durabilă 2030, această investiție pleacă de la premisa faptului că aproximativ 30% din populația rezidentă a României nu beneficiază de servicii de apă curentă, iar 45% nu este racordată la sisteme de canalizare.

Din punct de vedere social, femeile sunt cele mai afectate de lipsa acestor servicii prin faptul că alocă mult mai mult timp pentru asigurarea accesului la apă în vederea efectuării muncii domestice și de îngrijire (aproximativ 75% din munca domestică și de îngrijire este realizată de către femei). Astfel, ca efect, timpul economisit din activitățile de asigurare a apei necesare activităților domestice și de îngrijire va putea fi alocat altor nevoi, inclusiv celor specifice ocupării, educației/formării profesionale sau de relaxare.

Prin urmare, din perspectiva de gen această investiție va avea un impact social pozitiv mare asupra femeilor.

Municipiul Bistrița este membru al Asociației de Dezvoltare Intercomunitară pentru Servicii de Alimentare cu Apă și de Canalizare în județul Bistrița-Năsăud, având ca operator regional societatea SC Aquabis SA Bistrița-Năsăud, aflată sub autoritatea Consiliului Județean Bistrița-Năsăud.

Municipiul Bistrița dispune de două surse de alimentare cu apă:

- Sursa Cușma, o sursă subterană, situată la o distanță de 21 km de Bistrița, la poalele Munților Călimani, în localitatea Cușma. Debitul captat provine de la mai multe izvoare subterane și de la un pârâu de suprafață, cu o capacitate ce a crescut în funcție de nevoile de consum ale municipiului, până la 28-30 l/s. Conducta de aducțiune din sursa subterană Cușma alimentează rezervoarele din pădurea Ghinzii, ce se conectează apoi gravitațional la sistemul de distribuție al orașului, apa amestecându-se cu cea produsă în cadrul Stației de Tratare.
- Sursa râul Bistrița, o sursă de suprafață, situată pe malul drept al râului Bistrița. Apa brută captată din râul Bistrița este apoi tratată în cadrul Stației de Tratare a apei Bistrița, ce are o capacitate de 1.000 l/s și se află în zona de nord-est a municipiului (zona străzii Grănicerilor, în apropierea Lacului de agrement).

Investițiile realizate în extinderea rețelei de alimentare cu apă potabilă au deservit, în primul rând, zonele rezidențiale ale municipiului, ducând la o creștere a cantității de apă distribuite în scop casnic. Cu toate acestea, datele furnizate de către SC Aquabis SA indică nevoia de extindere a rețelei de apă potabilă pe 34 de străzi și tronsoane de străzi.

În ceea ce privește rețeaua de canalizare, aceasta s-a extins în perioada 2014-2020 cu 15,5 km (+4,46 %), ajungând în 2020 la o lungime totală de 363 km, conform datelor INS Tempo. Rețeaua de canalizare este conectată la stația de epurare apă uzată Bistrița, proiectată și realizată pentru un debit mediu de 74.304 mc/zi. Stația de epurare este compusă din 3 linii de epurare, fiecare fiind prevăzută cu treaptă mecanică (degrosare, desnisipator, decantor primar), zonă BIOP de reducere biologică a fosforului, zonă de nitrificare, predenitrificare și posdenitrificare pentru reducerea azotului, precum și cu decantoare secundare.

Raportul dintre apa epurată și cea distribuită este de 90 %, ceea ce indică nevoia de creștere a numărului de consumatori racordați la rețeaua de canalizare.

Acest fapt este subliniat și de informațiile cu privire la contractele încheiate cu operatorul serviciului. Datele furnizate de către SC Aquabis SA pentru anul 2020 indică existența a 14.745 de contracte încheiate pentru serviciul de canalizare (84 % din numărul de contracte încheiate pentru serviciul de alimentare cu apă). Astfel, o comparație între numărul de contracte încheiate pentru serviciile de alimentare cu apă, respectiv canalizare indică faptul că doar 82,1 % din persoanele fizice cu contracte de alimentare cu apă au încheiat și contracte pentru canalizare. Pondere este mai mare în cazul persoanelor juridice (89,5 %), fiind de 99,9 % în cazul asociațiilor de proprietari. Prin urmare, este nevoie de măsuri care să ducă la creșterea ponderii populației racordate la rețeaua de canalizare.

Necesitatea punerii la dispoziție a cetățenilor a unei infrastructuri edilitare de apă și apă canal derivă din infrastructura insuficientă existentă la nivel local. Această

investiție este susținută și se regăsește în Strategia de dezvoltare locală a Municipiului Bistrița 2010-2030 actualizată 2022 și aprobată prin HCL nr.225/17.10.2022 la OS5.2. Infrastructură Modernă care sprijină dezvoltarea unui mediu urban sănătos și asigură un grad de acoperire cu rețele de utilități de peste 95% până în 2030; D5.2.1. Modernizarea și extinderea infrastructurii de alimentare cu apă și canalizare.

Proiectul „Dezvoltarea infrastructurii edilitare, de tip apă și apă uzată în zonele urbane funcționale ale municipiului Bistrița” vizează creșterea gradului de acces al populației la serviciul public de apă și canalizare pe următoarele străzi :

1.Extindere rețea de distribuție apă în municipiul Bistrița și localitățile componente Viișoara, Sărata, Unirea:

BISTRIȚA

Str. Galaxiei- CF 87504

Str. Constantin Brăiloiu- CF 81485, CF 81486

Str. Astrelor- CF 88425

Str. Viorelelor- CF 79612

SĂRATA

Drum acces din Str.Secundara 10 - CF 88878 si CF 88948

Str. Secundara 3 - CF 79617

Str. Secundara 11 - CF 88700

Str. Secundara 12- CF 88052

Str. Agricultorului- CF 88818

Str. Stiubei- CF 80946

UNIREA

Str. Aviatiei- CF 89897

Str. Asfintitului- CF 83827

Str.Agronomului - CF 88094, CF 88133

VIIȘOARA

Str.Izvorul Sărat - CF 88613

Str.Orion – CF87482

Str.Lungă - CF 89005

Str.Orizontului - CF 80930

2.Extindere rețea de canalizare in municipiul Bistrita și localitățile componente, Sărata, Sigmir ,Unirea, Slătinița

BISTRIȚA

Str.Caianu - CF 81492

Str.Filip Cristian Petru - CF 81171

Str.Matei Corvin - CF 87544

Str Noua - CF 79664

Str. Valentin Raus - CF 87325

Str. Bradului - CF 80460

Str. Constantin Brăiloiu - CF 81485, CF 81486

Str.Viorelelor - CF 79612

SLĂTINIȚA

Str. Intrarea Slatinitei DJ172B - CF 80520

SĂRATA

Str.Secundara 10 - CF 88878, CF 88948

UNIREA

Str.Aviatiei - CF 89897

Str.Asfintitului - CF 83827

Str.Pasajului - CF 83719

SIGMIR

Str. Valea Stanelor – CF 87822

Valoarea maximă eligibilă a proiectului este în cuantum de 10.597.846,44 lei fără tva din care 4.865.822,14 lei fără tva valoare aferentă extinderii rețelei de distribuție a apei și 5.732.024,30 lei fără tva valoare aferentă extinderii rețelei de canalizare.

$(nr.km * cost\ unitar\ extindere\ rețele\ apă) + (nr.km * cost\ unitar\ extindere\ rețea\ apă\ uzată)$
 $(6,763\ km * 719.476,88\ lei) + (5,335\ km * 1.074.418,80\ lei) = 10.597.846,44\ lei\ fără\ tva;$

$(6,763\ km * 146.250,00\ euro) + (5,335\ km * 218.400,00\ euro) = 2.154.252,75\ euro\ fără\ tva.$

Cursul valutar utilizat este cursul Infoeuro aferent lunii mai 2021, conform PNRR, 1 euro=4,9195 lei.

Conform ghidului solicitantului, toate cheltuielile care depășesc valoarea maximă eligibilă și valoarea TVA aferentă acestora sunt considerate cheltuieli neeligibile. Astfel, cheltuielile neeligibile din cadrul proiectului sunt în cuantum de 1.066.582,61 lei cu TVA. Valoarea de 2.013.590,83 lei aferentă TVA-lui aplicat cheltuielilor eligibile se suportă de la bugetul de stat. 1364 locuitori vor beneficia de rețeaua extinsă de distribuție a apei iar 1080 locuitori vor beneficia de rețeaua extinsă de canalizare.

Rețeaua de distribuție a apei se va extinde cu 6,763 km iar rețeaua de canalizare se va extinde cu 5,335 km (5,164 km extindere rețea de canalizare+0,171 km rețea de refulare care nu se suprapune cu rețeaua de canalizare).

Numărul utilizatorilor și numărul de km de rețea de distribuție apă și canalizare se regăsește mai jos după cum urmează:

Indicatori și alte informații	Valoare la începutul implementării proiectului	Valoare la finalul implementării proiectului	Rezultate
Numărul de unități administrativ-teritoriale sprijinite prin proiect			Nr. 1
Rețea distribuție apă potabilă (extindere)	0 km	6,763 km	6,763 km
Rețea de apă uzată (extindere)	0 km	5,335 km	5,335 km

Populație care beneficiază de o mai bună alimentare cu apă	0 locuitori	1364 locuitori	1364 locuitori
Nivelul de branșare a populației din zona deservită de sistemul de alimentare cu apă	0%	1,84%	1,84%
Populație care beneficiază de o mai bună tratare a apelor uzate	0 locuitori	1080 locuitori	1080 locuitori
Nivelul de racordare a populației la sistemul de canalizare a apelor uzate în aglomerare	0%	1,45%	1,45%

Urmare a celor prezentate proiectul „Dezvoltarea infrastructurii edilitare, de tip apă și apă uzată în zonele urbane funcționale ale municipiului Bistrița” este oportun și necesar, potențialul economic al investiției fiind evidențiat în prezenta notă.

oooOOOooo